

02.01.2024

Dnro 421/03.04.04.10/2023

Asia Kunnalliseen virkasuhteeseen ottamista koskeva valitus

Valittaja Markku Kallio

Päätös, josta valitetaan

Pelkosenniemen kunnanvaltuusto 23.2.2023 § 6

Valtuusto on ottanut hyvinvointijohtajan virkasuhteeseen Sirpa Koskenlaineen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava ja sen täytäntöönpano on kiellettävä. Pelkosenniemen kunnan on korvattava valittajan oikeudenkäyntikulut.

Virkasuhteeseen otetun puoliso, kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsen Pekka Arvola on osallistunut esteellisenä kunnanhallituksen kokoukseen 24.11.2022, jossa on käsitelty hyvinvointijohtajan virkasuhteen kelpoisuusehtoja, ja hän on vaikuttanut siihen, että niitä on muutettu hänen puolisonsa hyväksi. Arvola on osallistunut myös päätöksen valmisteluun. Kunnanhallituksessa on päätetty virkasuhteen täyttämistä, ja Arvola on osallistunut päätöksen valmisteluun myös tältä osin. Hän on lisäksi osallistunut esteellisenä kunnanhallituksen kokoukseen 15.12.2022, jossa hän on toiminut pöytäkirjantarkastajana. Kokouksessa on käsitelty hyvinvointijohtajan valintaa ja päätetty jatkaa hakuaikaa.

Ennen esityksen tekemistä valtuustolle siitä, kuka tulisi valita hyvinvointijohtajaksi, kunnanhallitus on muissa asioissa ja kunnanjohtajan ajankohtaisissa asioissa käsitellyt hyvinvointijohtajan valintaa. Ennen kokousta asialistalle tai osanottajille ei ole tehty kunnanjohtajan tai kunnanhallituksen puheenjohtajan pohjaesitystä. Päätökset on tehty joko kirjaamatta tai kirjaten puutteellisesti. Kunnanhallituksen kokouksessa 2.2.2023 Arvola on ollut läsnä kunnanjohtajan ajankohtaiskatsauksen (§ 30) aikana, jolloin on käsitelty myös hyvinvointijohtajan valintaa. Arvola on

toiminut kyseisen päätöksen pöytäkirjantarkastajana. Kunnanhallituksen kokouksesta 2.2.2023 on puuttunut kunnanjohtajan tai kunnanhallituksen puheenjohtajan esitys, kun kunnanjohtajan ajankohtaiskatsauksen yhteydessä on tehty päätös hakijoiden haastattelusta. Myös kunnanhallituksen kokouksesta 15.12.2022 on puuttunut kunnanjohtajan tai kunnanhallituksen puheenjohtajan esitys, kun muiden asioiden käsittelyn yhteydessä on tehty päätös hakuajan jatkamisesta. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat käyttäneet tarkoituksenmukaisuusharkintaa tavalla, joka ei kuulu asiaan.

Kunnanjohtaja on 2.1.2023 lähettänyt sähköpostitse laajalla jakelulla kunnanhallituksen päätöksentekoon liittyvän valmisteluasiakirjan, jossa hän on pyytänyt mielipiteitä kunnanhallituksen kokoukseen päätöksen perusteeksi. Hän on liittänyt sähköpostiin hakijoita koskevia asiakirjoja. Kunnanjohtaja on lähettänyt sähköpostin myös Arvolalle. Kunnanjohtaja on ilmoittanut, että päätös tehdään sen jälkeen, kun viestien saajat ovat antaneet mielipiteensä haastatteluun kutsuttavista. Lähetetyt asiakirjat ovat olleet puutteelliset, eivätkä valmisteluun osallistuneet valtuuston, kunnanhallituksen sekä kunnan johtoryhmän jäsenet, virkamiehet ja tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ole saaneet riittävästi ja hakijat tasavertaisesti esittelevää materiaalia.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Markku Kankaanranta on sähköpostiviestiketjussa esittänyt virheellisiä väitteitä Lakson, Koskenlaineen, Vartion ja Piispasen työkokemuksesta. Tämä on ohjannut valmistelua. Kunnanvaltuuston varapuheenjohtaja Kati Nenonen on sähköpostiviestiketjussa havainnut, että valmistelu on ollut puutteellista, koska asiakirjoja ei ole ollut riittävästi, mutta kunnanjohtaja ei tästä huolimatta ole toimittanut riittävästi materiaalia hallituksen jäsenille. Vaikka tarkastuslautakunnan puheenjohtaja on ilmoittanut, että valmistelussa on ollut vakavia puutteita, koska kunnanjohtaja on lähtenyt valmisteluun liian laajasti kyselemällä mielipiteitä laajalla jakelulla, kunnanhallituksen puheenjohtaja ei ole keskeyttänyt lainvastaista valmistelua.

Hakija Laura Lakson koulutuksesta, työkokemuksesta ja osaamisesta on annettu virheellistä tietoa valtuustolle kunnanjohtajan laatimassa hakijoiden kuulemisen muistiossa. Valmistelijat eli kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen sekä tarkastuslautakunnan puheenjohtajat ja luottamushenkilöt ovat perustaneet valmistelunsa kunnanhallitukselle ja -valtuustolle virheellisiin tietoihin. Kunnanjohtajan valtuustolle esittämästä poiketen Lakson pääaineet eivät ole olleet Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimus, vaan valtio-oppi ja sivuaineena hallintotiede (kandidaatin opinnot) sekä sosiaalipolitiikka.

Ansiovertailua ei ole tehty. Kunnanvaltuusto ei ole saanut ansiovertailua eikä esityksen perusteita. Virantäyttöpäätökset on perusteltava. Kunnanjohtaja on esittänyt hallitukselle ja hallitus valtuustolle Koskenlaineen ottamista virkasuhteeseen sopivimpana ilman perusteluita. Valtuuston päätöstä ei ole perusteltu.

Valintapäätös on ollut perustuslain yleisten nimitysperusteiden vastainen. Lakso on ollut selvästi virkasuhteeseen otettua ansioituneempi. Koskenlaineella ei ole ollut kelpoisuutta tehtävään. Hänellä ei ole ollut

viranhakuilmoituksessa vaadittua kokemusta perusopetuksesta, varhaiskasvatuksesta tai vapaa-ajanpalveluista ja niiden kehittamisestä. Hänen koulutuksensa ja työkokemuksensa ovat olleet puutteelliset.

Asian käsittely ja selvittäminen

Valtuuston puolesta on annettu lausunto, jossa on esitetty valituksen ja valittajan esittämän oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen hylkäämistä sekä vaadittu, että hallinto-oikeus määrää valittajan korvaamaan kunnan oikeudenkäyntikulut täysimääräisenä.

Virkasuhteeseen otettu on antanut selityksen.

Valittaja on vastaselityksessään todennut, että kunnanhallituksen kokouksessa 4.4.2023 (§ 108) on korjattu kokouksen 2.2.2023 pöytäkirjan tarkastamista kunnanjohtajan ajankohtaiskatsauksen osalta (§ 30). Korjaus on tehty kaksi kuukautta itse kokouksen jälkeen, vaikka pöytäkirjan lainvoimaisuus ei mahdollista sen korjaamista. Ei ole mahdollista varmistua, että Arvola olisi poistunut kokouksesta mainitun asian käsittelyn ajaksi. Kunnanhallituksen kokouksessa 4.4.2023 (§ 108) varajäsenen ominaisuudessa ollut Sari-Anne Kiemunki ei ole ollut paikalla 2.2.2023 kokouksessa, eikä hänen ole ollut mahdollista tarkastaa pöytäkirjaa tuolloin.

Valittaja on ilmoittanut peruuttavansa oikeudenkäyntikulujensa korvaamista koskevan vaatimuksen.

Pekka Arvola ei ole varatusta tilaisuudesta huolimatta lausunut hänen esteellisyyttään koskevista valitusperusteista.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo valituksenalaisen päätöksen.

Kunnan esittämä oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus hylätään.

Asian tultua ratkaistuksi lausuminen valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Perustelut

Esteellisyys ja kunnanhallituksen päätös 4.4.2023 § 108 koskien menettelyvirheen korjaamista*Esteellisyyttä koskevat sovelletut säännökset*

Kuntalain 97 §:n 1 momentin mukaan valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Jos valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 27 §:n mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen. Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan läheisellä tarkoitetaan 1 momentissa muun ohella virkamiehen puolisoa.

Menettelyvirheen korjaamista koskeva sovellettu säännös

Hallintolain 50 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Virkasuhteeseen otetun hakemus on *hakijoita koskevan koosteen* mukaan tullut vireille 30.12.2022. Virkasuhteeseen otetun avopuoliso Pekka Arvola ei ole ollut esteellinen osallistuessaan ennen hakemuksen vireilletuloa järjestettyihin kunnanhallituksen kokouksiin 24.11. ja 15.12.2022, joissa on käsitelty virkasuhteen täyttämiseen liittyviä asioita, tai niiden valmisteluun.

Kunnanjohtaja on lähettänyt *2.1.2023 kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston jäsenille sähköpostiviestin*, jonka aiheeksi on merkitty ”Kh 4.1. mennessä/Yhteenveto hakijoista 2.1.2023”. Viestissä on ilmoitettu, että sen liitteenä on ollut yhteenveto hyvinvointijohtajan virkasuhdetta hakeneista. Lisäksi siinä on todettu muun ohella seuraavaa: ” Kunnanhallituksen jäsenet valitsevat haastateltavat. Aiemmin kh:ssa on päätetty, että haastatteluun osallistuvat sekä kunnanhallitus että valtuusto. Voitaisiinko haastattelut toteuttaa 9.-11.1.2023 iltapäivällä/illalla? Pyydän kunnanhallituksen jäseniltä

kannanottoja haastatteluajankohdasta sekä haastatteluun kutsuttavista 4.1.2023 klo 16 mennessä. Tässä aikataulussa kh voisi 19.1. päättää esityksestään valtuustolle. Tuokaa toki esille tarvittaessa vaihtoehtoinen aikataulu, mikäli ehdotukseni on liian kireä. Lähetän myös hakemukset/hakemuksia pyynnöstä kokonaisuudessaan.” Viesti on lähetetty kopiona myös kunnan johtoryhmälle.

Valtuuston puolesta annetun lausunnon mukaan kunnanjohtaja on lähettänyt sähköpostissaan 2.1.2023 hakijayhteenvedon kunnanhallituksen ja valtuuston jäsenille kunnanhallituksen kokouksessa 24.11.2022 päätetyn mukaisesti (valitsevat haastatteluun kutsuttavat) sekä kunnan johtoryhmälle (tiedoksi). Koska sähköpostikeskustelu ei ole toteuttanut alkuperäistä tarkoitustaan haastatteluajankohdan ja haastateltavien valinnassa, asia on valmisteltu kunnanhallituksen kokouksessa 19.1.2023 § 9 ratkaistavaksi. Kunta ei ole ottanut kantaa siihen, että luottamushenkilöt ovat esittäneet mielipiteitään sähköpostiketjussa tai muussa keskustelussa, sillä heillä on ollut siihen oikeus. Arvola on valtuutettuna ja kunnanhallituksen jäsenenä ollut oikeutettu saamaan hakijayhteenvedon kunnanjohtajan 2.1.2023 lähettämällä sähköpostilla, jotta sekä hän että mahdolliset muut esteelliset henkilöt ovat pystyneet arvioimaan mahdollista esteellisyyttään ja tuomaan esille, mikäli ovat kokeneet itsensä esteelliseksi asiaan. Viestissä ei ole pyydetty vastaanottajien mielipiteitä kunnanhallituksen kokoukseen päätöksenteon tueksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että kunnanjohtajan 2.1.2023 lähettämän sähköpostiviestin vastaanottajina ovat olleet kunnanvaltuuston ja -hallituksen jäsenet, mukaan lukien virkasuhteeseen otetun puoliso Arvola, sekä kunnan johtoryhmä. Sähköpostiviestissä on pyydetty kunnanhallituksen jäseniä ottamaan kantaa muun ohella siihen, ketkä hakijoista tulisi kutsua haastatteluun. Sähköpostin ja siihen liitetyn hakijayhteenvedon lähettämisen tarkoituksiksi ei ole viestissä ilmoitettu sitä, että vastaanottajat pystyvät arvioimaan mahdollista esteellisyyttään ja tuomaan esille, mikäli kokevat itsensä esteelliseksi asiaan. Arvola ei ole viestiketjussa ilmoittautunut esteelliseksi. Haastateltavien valintaa on pidettävä olennaisena osana virkasuhteen täyttämistä koskevaa valmistelua, johon esteelliset henkilöt eivät voi osallistua. Vaikka Arvola ei ole osallistunut hakijoiden arviointiin viestiketjussa eikä ylipäättäen ole lainkaan lähettänyt siihen viestejä, hän ei ole myöskään ilmaissut, että viestejä ei olisi tullut lähettää hänelle. Se seikka, että Arvola on ollut vastaanottajana sähköpostiketjussa, on saattanut vaikuttaa muiden viestiketjuun kirjoittaneiden hakijoita koskeviin kannanottoihin. Hän on lisäksi saanut tietoonsa virkasuhteen täyttämisen kannalta olennaista ja salassapidettävää, hakijoiden arviointiin liittyvää selvitystä, jota esteellisen henkilön ei tulisi virkasuhteen täyttämistä koskevassa asiassa saada tietoonsa tai käsitellä missään ominaisuudessa. Arvolan on siten katsottava osallistuneen esteellisenä asian käsittelyyn. Valituksenalainen päätös on näin ollen syntynyt virheellisessä järjestyksessä valmistelussa tapahtuneen virheen takia.

Kunnanhallituksen päätöksen 2.2.2023 (§ 28) mukaan Arvola on valittu kokouksen pöytäkirjantarkastajaksi. Päätöksen 2.2.2023 (§ 30) mukaan Arvola on poistunut hyvinvointijohtajan valintaa koskevan asian käsittelyn ajaksi. Hallinto-oikeus toteaa, että hän ei näin ollen ole ollut esteellisenä läsnä, kun

hyvinvointijohtajan valintaa on käsitelty kokouksessa (§ 30). Pöytäkirjasta ei kuitenkaan käy ilmi, että hänen tilalleen olisi valittu toinen henkilö pöytäkirjantarkastajaksi tarkastamaan päätöstä (§ 30). Pöytäkirjan mukaan kunnanhallituksen varajäsen Sari-Anne Kiemunki ei ole ollut läsnä kokouksessa 2.2.2023.

Kunnanhallituksen päätöksen 4.4.2023 (§ 108) esittelytekstin mukaan kunnanhallituksen 2.2.2023 kokouksessa kunnanjohtajan ajankohtaiskatsauksessa (§ 30) on käsitelty hyvinvointijohtajan rekrytointitilannetta. Esittelytekstissä on edelleen todettu, että Arvola, joka on toiminut pöytäkirjantarkastajana, on poistunut kokouksesta esteellisenä asian käsittelyn ajaksi. Päätöksen (§ 30) ajaksi olisi tullut valita toinen pöytäkirjantarkastaja, mikä on jäänyt kokouksessa tekemättä. Edelleen esittelytekstin mukaan pöytäkirjan tarkastuksessa on tapahtunut menettelyvirhe, joka on syytä korjata. Kunnanhallitus on päättänyt tarkastaa päätöksellä 4.4.2023 (§ 108) kunnanhallituksen päätöksen 2.2.2023 pöytäkirjan (§ 30). Päätöksen 4.4.2023 (§ 108) käsittely-kohtaan on merkitty, että Arvola on poistunut päätöksen (§ 108) käsittelyn ajaksi esteellisenä. Hänen tilalleen on varajäsenenä saapunut paikalle Kiemunki.

Hallinto-oikeus toteaa, että kunnanhallitus on katsonut 2.2.2023 tehdyn päätöksen (§ 30) syntyneen virheellisessä järjestyksessä, koska sen pöytäkirjan on tarkastanut esteellinen Arvola. Hallinto-oikeus toteaa edelleen, että päätöksellä 4.4.2023 (§ 108) ei ole valittajan katsomalla tavalla suoritettu hallintolain 50 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista asian uudelleen ratkaisemista menettelyvirheen korjaamiseksi valitsemalla Kiemunki esteellisen Arvolan sijaan pöytäkirjantarkastajaksi päätökseen 2.2.2023 (§ 30). Päätöksellä 4.4.2023 (§ 108) on sen sijaan suoritettu hallintolain 50 §:n 1 momentin 3 kohdan mukainen asian uudelleen ratkaiseminen menettelyvirheen korjaamiseksi siten, että kunnanhallitus on itse tarkastanut päätöksen 2.2.2023 (§ 30). Koska kunnanhallituksen virheellisessä järjestyksessä syntyneeksi katsomaan päätökseen sisältyvä, esteellisen henkilön suorittamaan pöytäkirjan tarkastukseen liittyvä menettelyvirhe on korjattu 4.4.2023 tehdyllä päätöksellä (§ 108), 2.2.2023 tehdyn päätöksen (§ 30) ei ole katsottava syntyneen esteellisyyden johdosta virheellisessä järjestyksessä.

Pohjaesityksen puuttuminen kunnanhallituksen kokouksista sekä päätösten puutteellinen kirjaaminen

Kunnanhallituksen kokouksessa 2.2.2023 on käsitelty hyvinvointijohtajan virkasuhteen täyttämiseen liittyen haastattelujen jatkamista kunnanjohtajan ajankohtaiskatsauksen yhteydessä (§ 30). Hallinto-oikeus toteaa, että asiassa ei ole käynyt ilmi, että kokouksessa olisi tehty päätöstä, vaan ainoastaan käyty keskustelua haastattelujen jatkamiseen liittyen. Pohjaesityksen tekeminen ei näin ollen ole ollut tarpeen.

Pelkosenniemen hallintosäännön 144 §:n mukaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa toimielimen

yksimielisellä päätöksellä käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimieliin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Pelkosenniemen hallintosäännön 20 §:n mukaan kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty. Kunnanhallitus voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

Pelkosenniemen hallintosäännön 154 §:n mukaan toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin esittelijän päätösehdotus sekä tehdyt ehdotukset ja se, onko niitä kannatettu sekä asiassa tehty päätös.

Kunnanhallituksen kokouksessa 15.12.2022 on kokouksen pöytäkirjan (§ 485) mukaan todettu seuraavaa: ”Hyvinvointijohtajan rekrytoinnin eteneminen. Kunnanhallitus keskusteli asiasta. Hyvinvointijohtajan rekrytoinnin hakuaikaa jatketaan vuoden loppuun saakka niin, että aikaisemmat hakemukset otetaan huomioon. Kunnanhallituksen jäsenet valitsevat haastateltavat.” Pöytäkirjasta ei käy ilmi, että asiassa olisi tehty hallintosäännön 114 §:n mukaista esittelijän ehdotusta tai jäsenen kannatettua ehdotusta, jonka johdosta toimieliin olisi yksimielisellä päätöksellään ottanut käsiteltäväksi kyseisen asian. Pöytäkirjasta ei myöskään ole käynyt ilmi hallintosäännön 20 §:ssä tarkoitettua erityistä syytä, jonka johdosta kunnanhallitus olisi hallintosäännön 20 §:n mukaisesti päättänyt, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

Hallinto-oikeus toteaa, että kunnanhallitus on 15.12.2022 ottanut käsiteltäväkseen hakuajan jatkamista koskevan asian ja tehnyt sitä koskevan päätöksen ilman, että kyseistä asiaa on mainittu kokouskutsussa ja sitä koskevaa pohjaesitystä on tehty, tai ilman, että asia on käsitelty puheenjohtajan selostuksen pohjalta erityisen syyn vuoksi ilman viranhaltijan esittelyä. Kun lisäksi otetaan huomioon, että päätöstä koskeva pöytäkirjan kirjaus ei ole täyttänyt hallintosäännön 154 §:n mukaisia edellytyksiä, asiassa on menetelty hallintosäännön vastaisesti.

Valittaja ei ole yksilöinyt muita kunnanhallituksen päätöksiä, joiden osalta hänen on ollut tarkoitus vedota pohjaesityksen puuttumiseen tai päätösten kirjaamatta jättämiseen tai puutteelliseen kirjaamiseen.

Ansiovertailu ja asian muu valmistelu

Sovelletut säännökset

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Valtuuston puolesta annetun lausunnon mukaan hakijoista on laadittu yhteenveto, joka on toimitettu kunnanhallituksen ja valtuuston jäsenille kunnanjohtajan sähköpostiviestillä 2.1.2023 haastatteluun kutsuttavien valintaa varten. Lisäksi viestissä on todettu myös, että haastatteliijoille lähetetään hakemukset pyynnöstä kokonaan. Myös haastatteluajankohdista tiedotettaessa on informoitu haastatteliijoita siitä, että heillä on mahdollisuus tulla tutustumaan hakemuksiin kokonaisuudessaan kunnanvirastolle. Hakemukset ovat olleet tutustuttavissa etukäteen ennen haastatteluajankohtaa, johon osallistujia on pyydetty saapumaan ajoissa paikalle. Haastattelujen eteneminen on kuvattu haastattelumuistioon, joka on laadittu erikseen kaikista haastatteluista. Ennen haastattelun alkua kunnanjohtaja on jakanut kaikkien hakijoiden hakemukset haastatteliijoille. Hakemusten lisäksi hakemuksista on laadittu kaksi kunnanjohtajan tekemää yhteenvetoa: kelpoinen/ei-kelpoinen -arviointi sekä olennainen työkokemus -arviointi. Aineisto on ollut sama, johon haastattelijoiden on ollut mahdollista tutustua kunnanvirastolla etukäteen. Kunnanhallituksessa on sovittu, että kunnanjohtaja laatii haastattelukysymykset hakuilmoitukseen perustuen. Kysymykset on toimitettu etukäteen kunnanhallituksen puheenjohtajalle täydennettäväksi. On sovittu, että kunnanjohtaja toimii pääasiallisena haastattelukysymysten esittäjänä. Muut osallistajat täydentävät kysymyksiä haluamallaan tavalla. Haastattelijoina ovat toimineet ne kunnanvaltuuston ja -hallituksen edustajat, jotka ovat halunneet osallistua haastatteluihin. Kaikki haastattelut on toteutettu samansisältöisellä kysymyspatteristolla. Haastatteliijoilla on kaikilla arviointilomake, johon he ovat voineet kirjata hakukriteereiden toteutumisen asteikolla 0-3. Haastateltavan poistuttua haastatteluryhmä on käynyt arviointikeskustelun. Tavoitteena on ollut muodostaa haastatteluryhmän yhtenäinen kanta, jonka kunnanjohtaja tuo esille kunnanhallitukselle esitystä tehdessään. Haastatteluista on laadittu muistio, johon on lopuksi kirjattu kunkin haastateltavan kohdalle, miten haastattelut päättyivät. Haastattelumuistioon kirjatuissa valintaperusteluissa on tuotu esille, kuinka hakija haastattelun perusteella henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan soveltuu virkaan. Kunnanvaltuuston kokouksessa 23.2.2023 valtuutetuilla on ollut mahdollisuus tarkastella hakemuksia ja niistä tehtyjä yhteenvetoja. Kunnanjohtaja on esitellyt haastatteluista tehdyt muistiot.

Hallinto-oikeus toteaa, että ansiovertailu on osa viran täyttämistä koskevaa menettelyä, ja sillä on myös olennainen merkitys hakijoiden oikeusturvan kannalta. Edellä kuvattu valintamenettely haastatteluineen kokonaisuutena osoittaa, että hakijoita on tosiasiallisesti vertailtu keskenään. Valituksenalainen päätös ei näin ollen ole ollut lainvastainen sillä valittajan esittämällä valitusperusteella, että ansiovertailua ei ole suoritettu.

Hallinto-oikeus toteaa edelleen, että valituksenalaisen päätöksen tehneillä kunnanvaltuuston jäsenillä ja asian valmisteluun osallistuneilla

kunnanhallituksen jäsenillä on ollut käytössään hakijoiden hakemusasiakirjat ja yhteenveto hakijoista. Kyseisistä asiakirjoista heidän on ollut mahdollista saada oikeaa tietoa muun muassa hakijoiden koulutustaustasta ja työkokemuksesta. Edellä kunnanhallituksen ja valtuuston jäsenten käytettävissä olevasta selvityksestä esitetty huomioon ottaen valmistelun ei ole katsottava perustuneen virheellisille tiedoille tai puutteelliselle asiakirjaselvitykselle pelkästään joidenkin viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden esittämien hakijoita koskevien näkemysten johdosta. Asiassa ei ole muutenkaan käynyt ilmi, että asian valmistelun perusteena olisi ollut virheellinen tieto tai puutteellinen asiakirjaselvitys hakijoista siten, että valituksenalaisen päätöksen olisi katsottava syntyneen tältä osin virheellisessä järjestyksessä.

Asian valmistelun osalta hallinto-oikeus viittaa vielä kuntalain 93 §:ään, jonka mukaan kunnanhallituksen on valmistettava valtuustossa käsiteltävät asiat. Kuntalaissa ei ole tarkempia säännöksiä siitä, miten valtuuston päätettäväksi tulevat asiat on valmistettava. Tämä tarkoittaa sitä, että valtuuston toimivaltaan kuuluu sen arvioiminen, pitääkö se suoritettua valmistelua sisällöllisesti riittävänä päätöksenteon pohjaksi vai haluaako se mahdollisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Ottaessaan asian ratkaistavakseen valtuusto on pitänyt asian valmistelua riittävänä. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen valtuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä valittajan esittämällä, valmistelun puutteellisuutta koskevilla valitusperusteilla.

Perustelut

Sovellettava säännös

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Saman pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä, jos päätös koskee kunnallisen monijäsenenisen toimielimen toimittamaa vaalia.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeus toteaa, että perusteluvollisuuden täyttämisen kannalta olennaista on, että päätöksenteon kohteena olevalla asianosaisella on tosiasialliset edellytykset arvioida päätöksen oikeellisuutta. Perusteluilla turvataan myös hyvän ja avoimen hallinnon toteutumista. Perustelujen avulla voidaan varmistaa, että viranomaisen on käyttänyt harkintavaltaansa lain ja oikeusperiaatteiden mukaisesti. Hakijoiden ansiot tulee selostaa huolellisesti ja objektiivisesti, ja vertailla niitä keskenään yleisten nimitysperusteiden, viranhakuilmoituksen ja erityisten kelpoisuusvaatimusten perusteella johdonmukaisesti ja tasavertaisesti ottaen huomioon virkaan kuuluvat tehtävät. Viran vaatimuksia on arvioitava objektiivisesti ja erityisesti ottaen huomioon, mitä viran luonteesta ja tehtävästä on esitetty hakuvaiheessa.

Hallinto-oikeus toteaa edelleen, että koska virkasuhteeseen ottamista koskevassa valtuuston päätöksessä on ollut kyse monijäsenisen toimielimen toimittamasta vaalista, kunnanvaltuuston ei ole tarvinnut perustella päätöstä hallintolain 45 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella. Sen sijaan valtuuston virkavaalia koskevaan päätökseen on viimeistään hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa esitettävä hakijoiden ansiovertailuun perustuvat syyt.

Virkasuhteeseen ottamista koskevan valtuuston päätöksen perusteluissa ei ole esitetty hakijoiden ansiovertailuun perustuvia syitä valinnalle. Valtuuston puolesta annetussa lausunnossa on selostettu yleisellä tasolla hakijoiden arvioinnissa huomioon otettavia seikkoja ja valintaprosessin kulkua. Hallinto-oikeus toteaa, että lausunnostakaan ei ilmene, mitkä ovat ne kelpoisuusvaatimuksiin, yleisiin nimitysperusteisiin ja erityisesti hakuilmoituksessa etukäteen asetettuihin valintaperusteisiin liittyvät perusteet, joiden nojalla virkasuhteeseen otettu henkilö on valittu, eikä hakijoita ole päätöksen perusteluissa vertailtu keskenään. Koska valtuuston päätöksen perusteluissa ei ole esitetty hakijoiden ansiovertailuun perustuvia syitä valinnalle, eikä niitä ole esitetty hallinto-oikeudelle annetussa lausunnossakaan, perustelut ovat olleet hallintolain perusteluja koskevat säännökset huomioon ottaen lainvastaiset.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että kunnanjohtajan esitykseen hallitukselle ja hallituksen valtuustolle tekemään esitykseen ei sovelleta hallintolain perusteluita koskevia säännöksiä, vaan kyse on valmistelusta, joten valituksenalainen päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sen johdosta, että kunnanjohtajan esitystä hallitukselle tai hallituksen valtuustolle tekemää esitystä ei ole perusteltu.

Johtopäätös ja oikeudenkäyntikulut

Valituksenalainen päätös on kumottava valmisteluvirhettä ja perustelujen puutteellisuutta koskevien valitusperusteiden johdosta. Asian näin päättyessä muista valitusperusteista ei ole syytä lausua. Asian lopputulos huomioon ottaen kunnan vaatimus oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Riitta Arjas, Henri Matinoli ja Johanna Hakulinen.

Esittelevä jäsen

Johanna Hakulinen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittaja, asiointipalvelun kautta, tavallinen sähköinen tiedoksianto

Oikeudenkäyntimaksu maksutta

Jäljennös maksutta

Pelkosenniemen kunnanhallitus, sähköpostitse

Sirpa Koskenlaine, todisteellinen sähköinen tiedoksianto

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>